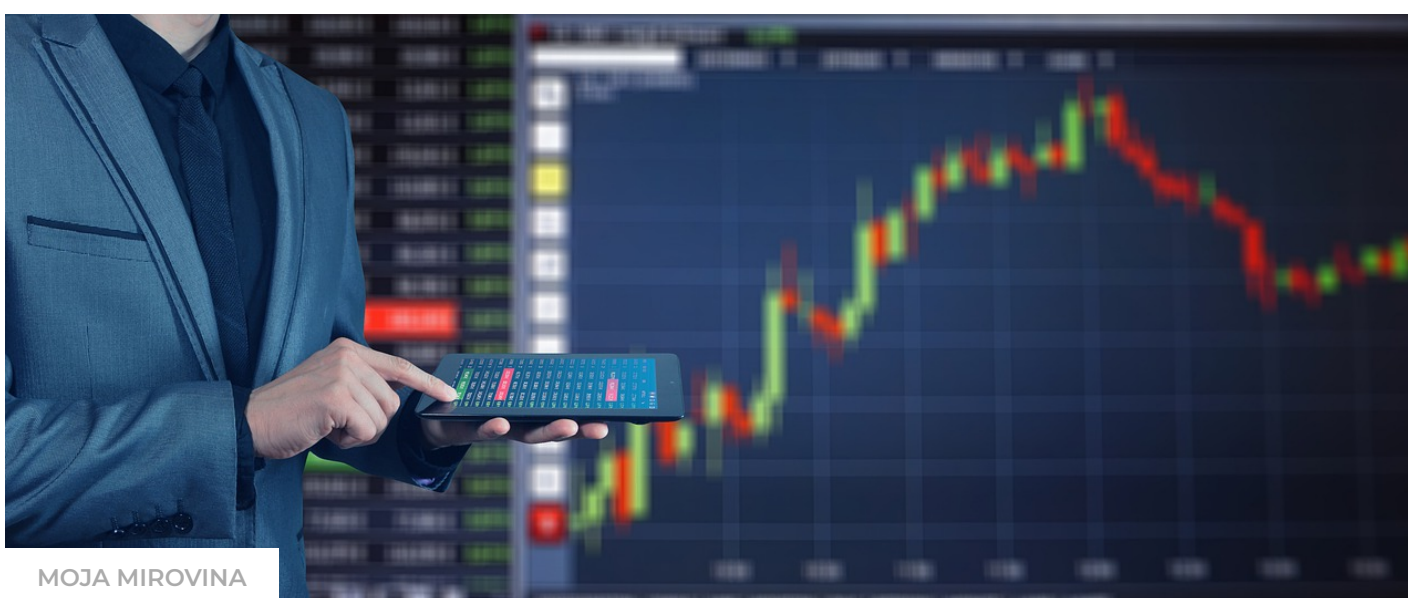

Moja mirovina: Radit ću uz mirovinu dok god mi zdravlje bude to dopuštalo

Pretraži ...

MOJA MIROVINA

Piše: Marijana Matković, novinarka-urednica i voditeljica ciklusa tekstova i emisija koje poslovni FM priprema i provodi o mirovinskom sustavu

– Od prvog dana sam u drugom mirovinskom stupu, morala sam ući u taj sustav obavezno, i zadovoljna sam izvještajem o stanju na računu. No, kako je politika u više navrata do sada testirala mogućnost da posegne za tim novcem radi krpanja rupa u državnoj blagajni, nemam baš puno povjerenja u to da će me taj novac u mirovini dočekati. Osim toga, u početku se govorilo da će se izdvajanja za drugi stup povećavati, s pet na 10 posto bruto plaće, a 20-ak godina od početka tog sustava to još nismo učinili, niti je realno očekivati da će to uskoro biti moguće – kaže **Biljana Lagundžija, vlasnica malog krojačkog obrta 'Biljana'**, koju u novozagrebačkom naselju Utrine, poznaju kao ženu koja može proširiti baš sve što vam se suzilo u struku te prekrojiti iznošenu odjeću tako da dobijete novi komad koji se može koristiti još nekoliko godina.

Biljana će uskoro napuniti 50 godina, u poduzetništvu je oko sedam godina, a nedavno je donijela odluku da će zatvoriti obrt, te čeka rezultate natječaja za posao u tvrtci za zapošljavanje osoba s invaliditetom za koji se prijavila. Iako je posla bilo, naša sugovornica kaže kako s prosječnom cijenom po popravku od 20 do 30 kuna godinama muku muči da bi zaradila za sva davanja koja treba pokriti. Nekako je gurala sve do početka ove godine, kad je pandemija korona virusa utjecala na to da se obujam posla smanji, te dovela do toga da troškovi najma i režija postanu teško održivi.

– Činjenica je da sam u međuvremenu imala problema i sa zdravljem te prošla i jednu operaciju, te da mi je bilo teže satima sjediti za mašinom, no kap koja je prelila čašu dogodila se zbog načina na koji je država tretirala poduzetnike za vrijeme pandemije. Prije svega, nakon što sam se prijavila za financijsku potporu zato što mi je prihod u srpnju pao i više od 50 posto, ispalo je da država ne gleda mjesec po mjesec, nego dva mjeseca zajedno i tu potporu nisam dobila zato što je pad prometa u lipnju bio nešto manji od toga. S druge strane, moja djelatnost ne spada u one koje su mogle ostvariti pravo na drugu vrstu potpora, tako da sam na kraju završila bez pomoći – priča Biljana. Dodaje kako sve to možda i ne bi bilo presudno da odustane od obrta, da u međuvremenu nije morala početi misliti na zdravlje te na činjenicu da s godinama može samo postati to teže.

Tako je ovih dana već odjavila desetak kvadrata poslovnog prostora u prizemlju stambene zgrade u Utrinama i preselila posao u obiteljsku kuću, dok ga ne zatvori, a njegova se vlasnica dala u potragu za poslom u kojem će biti barem malo zaštićenija u slučaju problema sa zdravljem. I dok tako po drugi puta u životu značajno mijenja svoju poslovnu situaciju, zanimljiva je po tome što se i kao zaposlenica i kao vlasnica obrta redovno drži jedne konstante: Dodatne štednje za mirovinu.

– Počela sam relativno rano, iako ne odmah kroz dobrovoljnu mirovinsku štednju. Naime, još prije 20-ak godina suprug i ja ugovorili smo životno osiguranje, a relativno brzo i policu životnog osiguranja za sina. To je bilo vrijeme kad nam je bilo važno da osiguramo obitelj za slučaj da se nekome od nas dvoje nešto dogodi, pa je i naša polica tako koncipirana. Dakle, to jest jedan oblik štednje, no glavni cilj nije toliko izvor prihoda za pomoć uz mirovinu, koliko osiguranje za nesretni slučaj – pojašnjava sugovornica. Kako i njoj i suprugu za godinu, dvije, police ističu, kaže kako im tek predstoji razgovor o tome kako će iskoristiti sredstva.

– Isplatu po jednoj polici sigurno ćemo usmjeriti u nastavak štednje, odnosno sačuvati da bismo taj novac iskoristili kao dodatni prihod kad dođe vrijeme za mirovinu, dok ćemo novac od druge morati uložiti u obnovu kuće i vjerojatno za to da pomognemo sinu koji završava fakultet u kupnji manjeg stana, ako se bude želio osamostaliti – priča Biljana. Dodatnu sigurnost za mirovinu, međutim, pruža joj i osobna štednja za mirovinu u dobrovoljnom mirovinskom fondu.

– Kako sam već imala policu životnog osiguranja, nisam se lako odlučila na štednju u trećem stupu, no to je vrlo atraktivan oblik štednje zbog državnih poticaja 15 posto na sve uplate do 5000 kuna godišnje. Znam da je optimalna uplata oko 400 kuna godišnje, no nisam si to mogla priuštiti i redovno uplaćujem po 200 kuna mjesečno. To je iznos koji sam ugovorila trajnim nalogom, da budem sigurna da novac neću potrošiti – kaže Biljana. U godinama kad joj to prilike dopuste u studenom ili prosincu znala je uplatiti i poneku dodatnu ratu i nada se da će to moći i češće kad sin završi studij, jer joj je cilj osigurati što veći iznos sredstava za isplatu dodatne mirovine. Naime, kako je počela raditi jako mlada, sa 60 godina imat će dovoljno staža za starosnu mirovinu na temelju više od 40 godina staža i moći će otići u mirovinu bez umanjenja.

– Budem li mogla raditi uz mirovinu povremeno, hoću dok god to zdravlje bude dopuštalo, tako da mirovinu iz trećeg stupa vjerojatno neću koristiti odmah, tako da vjerujem da bih taj novac mogla ostaviti na računu u fondu za 'ozbiljnu' starost, za slučaj da nam bude potrebna tuđa pomoć, ili za lijekove i terapiju koje ćemo morati platiti – priča.

Procjena mogućih rezultata štednje nipošto nije loša. Naime, pretpostavimo li da će Biljana uplaćivati po 200 kuna mjesečno u dobrovoljni mirovinski fond tijekom 20 godina, otprilike do trenutka kad ostvari pravo na mirovinu, ukupno će uplatiti oko 48.200 kuna. Od države će na to dobiti oko 7230 kuna poticaja, a uz pretpostavku da njen fond ostvari prosječan godišnji prinos od početka ulaganja od 5 posto, na kraju bi na računu mogla imati oko 94.000 kuna. Iako tada može podići do 30 posto sredstava odjednom, pretpostavili smo da Biljana neće uzimati gotovinu, već sve usmjeriti u isplatu mirovine. Ako ugovori mjesečnu mirovinu na rok od 15 godina, ona bi mogla iznositi oko 500 kuna.

Naša sugovornica odličan je primjer mudrog raspolaganja s novcem, iako ga nikad nije bilo puno, kažu naši sugovornici u životnom osiguranju i mirovinskim fondovima. Planovi su posve prilagođeni potrebama obitelji, a vrlo je pohvalna činjenica da Biljana dodatno štedi za vlastitu mirovinu te želi taj novac sačuvati za dublju starost. Naime, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, stopa rizika od siromaštva za 2019. godinu u Hrvatskoj je iznosila 18,3 posto, no već za osobe između 55 i 64 godine iznosi preko 20 posto i s godinama dodatno raste. Kad se uzmu u obzir mirovine i druga socijalna davanja koja se mogu ostvariti u dobi iznad 54, opća stopa siromaštva kreće se oko 26 posto, dok za žene iznosi gotovo 30 posto. Dakle, svaka četvrta osoba koja ima pravo na mirovinu živi u riziku od siromaštva, a za žene je taj rizik i nešto veći, posebno u starijoj dobi, kad je veća vjerojatnost da će živjeti same. Tako je u dobi iznad 65 godina čak 39,1 posto osoba koje žive u riziku od siromaštva (33,6 posto žene), dok je ta stopa za jednočlano kućanstvo koje čini osoba starija od 65 godina čak – 50,3 posto!

Projekt *Moja mirovina* financijski podržava Agencija za elektroničke medije. *Moja mirovina: Radit ću uz mirovinu dok god mi to zdravlje bude dopuštalo* #7

Objavljeno 21. prosinca 2020. Sva prava pridržana ©poslovniFM